

Papilionantheet ovat maailmanmatkajia

TEKSTI JA KUVAT OILI PENTINSAARI

Papilionanthe-suvun orkideat kasvavat luontaisesti laajalla alueella, joka ulottuu Nepalista Kiinan Yunnanin maakuntaan ja edelleen Indo-Kiinaan (Kambodža, Assam, Bangladesh, Intia, Nepal, Laos, Myanmar, Thaimaa, Vietnam).

Sukuun on perinteisesti laskettu kymmenkunta läpileikkaukseltaan pyöreälehtistä vanda. Näiden kukat muistuttavat perhosta, joten suvun nimeksi on annettu *Papilionanthe* (papilion = perhonen, anthe = kaltainen).

Laji.fi on antanut suvulle suomenkielisen nimen siipirossit. Esimerkiksi *Papilionanthe teres* on kirjosiipirossi. Olettaisin kuitenkin, että kestää aikansa, ennen kuin nimi vakiintuu meille käyttöön. Suvun lajeja on kulkenut ihmisen mukana Etelä-Amerikkaan, Afrikkaan, alueille, joiden ilmasto on sille sopiva. Orkideoissakin on siten tunkeileviä vieraslajeja. Tällä valloittajalla tosin on paljon hyviä ominaisuuksia.

Ne toimivat loistavana aitauksena tiheästi viertiessä korkeaksi aidanteeksi kasvaessaan. Karja jättää ne rauhaan. Ei siksi, että niissä olisi piikkejä. Päinvastoin niiden terete-lehdet ovat pehmeitä, eikä niissä ole teräviä särmiä. Mutta kasvissa on jotain, jota eläimet osaavat luontaisesti välttää. Kasvia käytetään lääkkeenä, esimerkiksi Bangladeshissa sen avulla korjataan maksavaurioita.

Orkideaharrastajalle nämä eivät kovin paljoa iloa tuo. Kotiympäristössä ne ovat hitaita kasvujia, koska tarjolla ei ole oikeanlaista maaperää, ilmankosteutta eikä vuodenaikojen vaihtelua. Ei myöskään tarvittavaa ravintoa. Aidanteina käytettävät siipirossit istutetaan perinteisesti halkaistun kookospähkinän kuoreen, kasvualustana käytetään puhdasta karjanlantaa. Ilman tulisi olla trooppisen kosteaa, sadekausien ja kuivien kausien vaihdella, valon vaihtua kirkkaasta auringosta öiseen tummaan tropiikinyöhön.

Papilionanthe Miss Joaquim Ruissalossa, saatu Sakari Junnoselta.
OP

Singaporen kasvitieteellisen puutarhan aitaistutuksia.
Juha Lindahl

Kotona on vaikea järjestää oikeita oloja.